

JAN SCHUMANN

LWÓW

PLAC BERNARDYŃSKI

№ 14

NAJNOWSZE WIADOMOŚCI o wyrobach żelaznych.

Nr. 17. Lipiec 1893

TREŚĆ: Narzędzia do wyrównania powierzchni drzewa: Hyble. — Dodatkowe narzędzia do wygładzania powierzchni drzewa. — Garnitury, kasety, szafki. —Pompy żelazne. — Piły. — Szatkownice do kapusty. — Krzyże żelazne.

D. NARZĘDZIA DO WYRÓWNANIA POWIERZCHNI DRZEWA

HYBLE

Hyble zwyczajne składają się z oprawy drewnianej wyrobionej najczęściej z drzewa grabowego — której dolna powierzchnia nazywa się podeszwą hybla i która po danym przedmiocie się posuwa, dalej ze żelazka — i klina, który żelazko w oprawie utwierdza.

Podeszwy hybli wykładają często cienką płytką żelaza, lub twardego drzewa n. p. bukszpanu, gwajaku i t. p., która to płytka znajduje się albo na całej podeszwie, albo też tylko w okolicy żelazka. W handlu hyble takie z wyłożoną podeszwą na razie się nie znajdują, lecz na zamówienie mogę je sprowadzić.

Przy niektórych hyblach wystaje z przodu kawałek drzewa, który służy dla dogodnego trzymania lewą ręką i ciągnienia hybli naprzód — i nazywa się nosem. — Takie nosy mają hyble z krótką oprawą n. p. Nr. 7093—7101 i inne. Hyble zaś z dłuższą oprawą jak n.p. Nr. 7111—7114 mają z tyłu, za żelazkiem, obrączkową, do ręki kształtnie uformowaną rękojeść *(Rauhbank-Griff)*, która służy dla ręki prawej, do pchania hybla naprzód. Kupuje się ją osobno pod Nr. 7115 po 20 ct. Podeszwa hybli jest stosownie do ich rodzaju rozmaicie ukształtowaną, od jej też kształtu zależny jest użytek hybla i jego nazwa.

Za granicą, a zwłaszcza w Ameryce używane są hyble całe żelazne rozmaitych i kunsztownych kombinacyj. — Hyble te są bardzo drogie, a mimo to w Ameryce rozpowszechnione, z czego widać, że tam robotnik jest praktyczniejszy, bo u nas nie można ich w życie wprowadzić, gdyż każdy majster tłumaczy się tym słusznym argumentem, że robotnik nie poszanuje tak drogiego narzędzia. Rozpowszechnienie tych hybli mogłoby nastąpić dopiero tylko przez młodą generacyę rzemieślniczej młodzieży, która w szkołach przemysłowych naukę pobiera, bo tam będą zapewne hyble żelazne obok zwykłych w używaniu.

Żelazka do hybli rzadko są całe stalowe; częściej są sporządzone ze żelaza a tylko od strony ostrza stalową płytką nakładane, co nie tylko czyni ich wyrób tańszym, ale co ważniejsza, żelazka takie nie wymagają tyle trudu przy ostrzeniu co całe stalowe, gdyż stal jest twardą. Hybel, krając drzewo działa podobnie jak nóż; oprawa utrzymuje tylko jednakowe nachylenie ostrza do hyblowanej powierzchni, i niedopuszcza by się to ostrze za głęboko w drzewo wryło; ostrze zaś jest w oprawie zwyczajnie tak osadzone, że zacięcie czyli faza zwróconą jest ku tyłowi hybla.

Dobre i lekkie hyblowanie zależy przedewszystkiem od stosownego pochylenia żelaza w oprawie. — Najczęściej nachylenie to wynosi 45°; gdy pochylenie żelaza zbliża się więcej do pionu, wtedy ono działa więcej skrobiąc niż krając, mniej się w drzewo zagłębia a więcej wygładza, a potrzebne to jest szczególnie przy hyblowaniu drzewa twardego; do miękkiego zaś drzewa używa się hybla, który ma żelazko więcej leżące i więcej się w drzewo zagłębiające; przedewszystkiem jednak musi się hyblujący zapoznać z fortelami, czyli jednem słowem nauczyć się ruchu, jakiego każdy hybel wymaga.

Drapacz *(Schropphobel)* służy do oskrobania surowej deski z grubego, przyczem idzie więcej o przyspieszenie roboty przez zdzieranie grubych wiorów aniżeli o wyrównanie powierzchni drzewa. Hybel ten ma żelazko z ostrzem nieco okrągło zaostrzonem i jest na składzie w dwóch wielkościach:

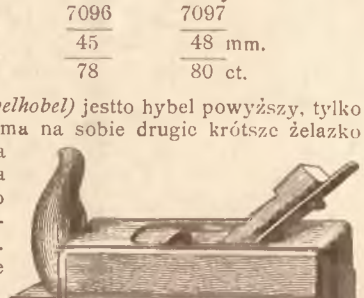
Nr.	7093	7094
szerokość żelazka	30	33 mm.
Cena	63	63 ct.

Równiacz *(Schlichthobel)* używa się po drapaczu i ma żelazko szersze i zupełnie równe, tylko po końcach dobrze jest ostrze słabo zaokrąglić, bo wtedy hybel lekko bierze i otwór wiórami się nie zapycha. Kto potrzebuje mieć w domu hybel pod ręką aby sobie coś w razie potrzeby hyblować, niech zamówi ten hybel.

	7095	7096	7097
szerokość żel.	42	45	48 mm.
cena	73	78	80 ct.

Gładzik *(Doppelhobel)* jestto hybel powyższy, tylko że jego żelazko ma na sobie drugie krótsze żelazko zwane klapą, która sięga aż blisko ostrza i jest urządzona do przesuwania za pomocą długiej śruby. Klapa ta reguluje grubość woriów; hybel bowiem hybluje tem cieńsze wiory, im bliżej do ostrza klapę przybliżamy.

Hybel ten służy do ostatecznego wyrównania drzewa miękkiego, gdyż przy twardych drzewach przychodzi jeszcze cyklina, o której będzie mowa później, a nadto służy do ścisłego, minimalnego zebrania cienkich wiór przy wygładzaniu jakichkolwiek kawałków drzewa.

Nr.	7098	7099	7100
szerokość	42	45	48 mm.
Cena	1·24	1·30	1·30 zł.

Spust podwójny *(Doppelt-Rauhbank)*

jest to hybel 63 cm. długi, ma żelazko takie same jak gładzik i służy do ostatecznego wyrównania powierzchni większych rozmiarów.

Długość jego podeszwy dozwala dłuższą płaszczyznę dokładnie hyblować i dlatego używa się go, gdy mamy dwie deski na płask skleić lub na kant zfugować, bo tego nie można zrobić hyblem krótkim.

Nr	7111	7112
szerokość	54	60 mm.
Cena	2·15	2·60 zł.

Spajacz *(Fughobel)* jestto większy jeszcze spust, używają go zaś stolarze, a więcej jeszcze cieśle do hyblowania desek na podłogi, które muszą być zwłaszcza od kantu bardzo dobrze wedle prostej lenii hyblowane.

Nr.	7113	7114
szerok.	60	66 mm.
Cena	3·—	4·50 zł.

Ceny tych hybli rozumieją się bez rączek tylnych, *(Rauhbankgriff)* które mają Nr. 7115 i kosztują osobno 20 ct.

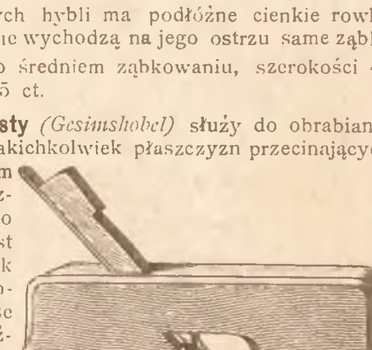
Zębiacz *(Zahnhobel)* wyżłabia w drzewie wąziutkie rowki, przezco czyni go więcej szorstkim i do chwytania kleju sposobniejszym.

Gdy mamy skleić dwa kawałki drzewa, zwłaszcza twardego, lub gdy mamy na drzewo ślepe nakleić forner, to obrabiamy wprzód obie płaszczyzny mające się skleić zębiaczem i to najlepiej na ukos.

Żelazko tych hybli ma podłóżne cienkie rowki, a przez ostrzenie wychodzą na jego ostrzu same ząbki.

Nr. 7101, o średniem ząbkowaniu, szerokości 42 mm. w cenie 95 ct.

Kątnik prosty *(Gesimshobel)* służy do obrabiania kątów dwóch jakichkolwiek płaszczyzn przecinających się pod kątem prostym lub rozwartym. Żelazko tego hybla jest tak szerokie jak podeszwa jego oprawy, tak, że widać go z każdego boku, przez co można tym hyblem drzewo w kątach wybierać np. pogłębiać felcy, formować platy przy karnesach i tp. — Znajduje się w różnych szerokościach, a najpotrzebniejszy jest ten na 27 mm.

Nr.	7102	7103	7104	7105	7106	7107	
szerokość	15	18	21	24	27	30	mm.
Cena	64	64	64	64	64	70	ct.

Kątnik z ukośnym żelazkiem (*Schräger-Gesimshobel*) Nr. 7108 szerokość 27 mm. — cena 68 ct. do drzewa poprzecznego, lub sztorcowego.

Kątnik ukośny z nożykiem (*Schräger-Gesimshobel mit Vorschneider)* Nr. 7109 szerokość 27 mm. — cena zł. 1·15, różni się od poprzedniego tem, że ma z boku

prostopadły nożyk, który przecina słoja, przy hyblowaniu drzewa poprzecznego. — Nożyk ten jest przesuwalny, a ustala go się zapomocą skrzydlatej muterki.

Kątnik prosty podwójny (*Gesimshobel gerader mit*

Doppeleisen) Nr. 7110 szerokość 27 mm. cena zł. 2·25 do dokładnego obrabiania felców i ich wygładzenia.

Żłobkowiec gzymsowy (*Gesims - Hohlkelhobel*) jest to hybel mający kształt kątownika, tylko z podeszwą wypukłą, wyrabiający żłobki *(Hohlkel)*.

Nr.	7116	7117	7118	7119	7120	
szerokość	12	18	24	27	33	mm.
Cena	80	80	80	80	90	ct.

Nr.	7121	7122	
szerokość	36	39	mm.
Cena	1·15	1·15	ct.

Wałkowiec gzymsowy (*Gesims - Rundstabhobel*) jest to hybel odwrotny od poprzedniego, bo ma podeszwę wklęsłą i wyrabia wałki *(Rundstäbe)*.

Nr.	7146	7147	7148	7149	7150	
szerokość	15	18	21	27	36	mm.
Cena	80	80	80	·80	1·15	ct.

Żłobkowiec pospolity (*Hohlkelhobel*) służy do wyrabiania głębokich na boki rozszerzających się żło-

bków, skutkiem czego do rozmaitych gzymsów lepicj się nadaje, niż żłobkowiec kształtu kątownika.

Nr.	7140	7141	7142	7143	7144	7145	
szerokość	9	12	15	21	24	27	mm.
Cena	60	60	60	66	66	66	ct.

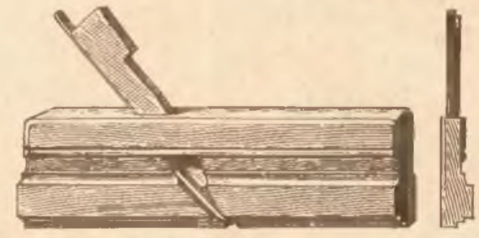
Wałkowiec pospolity (*Rundstabhobel*) ma oprawę szerszą niż żelazko. — Jest przeciwieństwem do hybla powyższego.

Nr.	7152	7153	7154	7155	7156	7157	
szerokość	9	15	18	24	27	36	mm.
Cena	62	62	68	68	68	84	ct.

Uwaga: Opisane dopiero kątniki wałkowce i żłobkowce służą przy pomocy wpustnika do wyrabiania od ręki rozmaitych *gzemsowań* architektonicznych. — Gzems architektoniczny jest to ozdoba brzegu a składa się z płaszczyzn i rożnorodnie giętych powierzchni krzywych w rozmaitych zestawieniach; zasadnicze przeto członki gzemsowań takich są: plata albo listewka (*Platte*), wałek (*Rundstab*), półwałek *Viertelstab*), żłobek (*Hohlkel*), półżłobek (*Viertelholkel*), żłobek zgnieciony (*Auskehlung*), piętkę (*Karniss*), gruszec (*Verkehrter-Karniss*).

Do wyrobienia gzymsu architektonicznego z wolnej ręki trzeba dużo czasu i dobrego robotnika; aby więc tę pracę ułatwić wvrabiają fabryki osobne hyble tz. krajnikowe (*Kehlhobel*) o rozmaitych deseniach i szerokosciach, ktore już kompletne gzymsy formują a mianowicie:

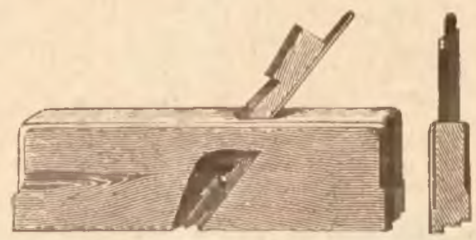
Hybel platowy (*Plattelhobel garader*) formujący

platy.

Nr.	7158	7159	7160	
szerokość	6	9	12	mm.
		58 ct.		

Hybel platowy ukośny (*Schräger Plattelhobel*) do hyblowania drzewa na poprzek słojów.

Nr.	7161	6162	7163	
szerokość	6	9	12	mm.
		70 ct.		

Następujące ryciny przedstawiają przecięcie oprawy hybla i unaoczniają formę ostrza u żelazka.

Wałkowiec niemiecki (*Deutscher Stabhobel*) tworzy zestawienie wałka spłaszczonego z platką.

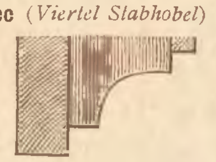
Nr.	7164	7165	7166	7167	
szerok.	12	15	18	21	mm.
Cena	62		68 ct.		

Wałkowiec francuski (*Französischer - Stabhobel*) tworzy wałek okrąglejszy z platką wgłębioną.

Nr.	7168	7169	7170	7171	
szerokość	12	15	18	21	mm.
Cena	62		68 ct.		

Półwałkowiec (*Viertel Stabhobel*)

Nr.	7172	7173	7174	7175	
szerokość	12	15	18	21	mm.
Cena	62		68 ct.		

Półżłobkowiec (*Holkelhobel mit Anschlag*)

Nr.	7124	7125	7126	7127	7128	
szerokość	9	12	15	21	24	mm.
Cena		62		68		ct.

Półżłobkowiec z ukośnem żelazkiem (*Schräger Hohlkelhobel*) do drzewa poprzecznego.

Nr.	7134	7135	7136	
szerokość	9	12	15	mm.
Cena		83 ct.		

Półżłobkowiec z platką (*Hohlkelhobel mit Plattel*)

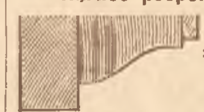
Nr.	7129	7130	7131	7132	7133	
szerokość	9	12	15	21	24	mm.
Cena		62			68 ct.	

Półżłobkowiec ukośny z platką i nożykiem (*Schräger Hohlkelhobel mit Plattel u. Schnitzer*).

Nr.	7137	7138	7139	
szerokość	9	12	15	mm.
Cena		1·22 ct.		

Żłobki zgniecione formuje się żłobkowcem pospolitym, ponieważ specyalne hyble do tego nie istnieją.

Karnes pospolity (*Carnisshobel*)

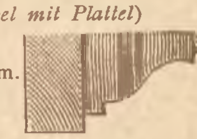
Nr.	7176	7177	7178	7179	
szerok.	9	15	21	27	mm.
Cena	62		68 ct.		

Karnes z ukośnem żelaskiem i nożykiem (*Schräger Carnisshobel mit Schnitzer*) do obrabiania drzewa od sztorcu lub na poprzek słojów.

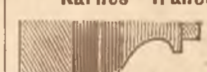
Nr.	7189	7190	
szerokość	15	18	mm.
Cena	1·22 ct.		

Karnes z platką (*Carnisshobel mit Plattel*)

Nr.	7180	7181	7182	7183	
szerok.	9	15	21	24	mm.
Cena		62		68 ct.	

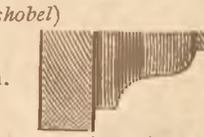
Karnes francuski (*Französischer Carnisshobel*)

Nr.	7184	7185	7186	
szerokość	15	21	27	mm.
Cena	62	68 ct.		

Gruszec (*Verkehrter Carnisshobel*)

Nr.	7187	7188	
szerokość	15	21	mm.
Cena	68 ct.		

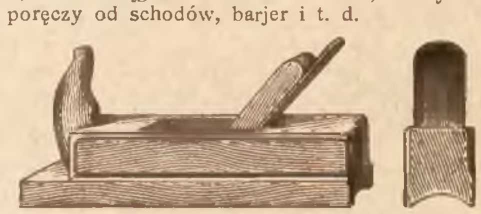

Żłobkowiec szeroki do wyrabiania żłobków szerokich i głębokich, do rynewek zbliżonych

Nr. 7123 szerokość 47 mm. cena zł. 1·05.

Wałkowiec szeroki do hyblowania drączków okrągłych, do zaokrąglania kantów od desek, do hyblowania poręczy od schodów, barjer i t. d.

Nr. 7151 szerokość 47 mm. cena zł. 1·05.

Hyble fasonowe

(*Fasonhobel*)

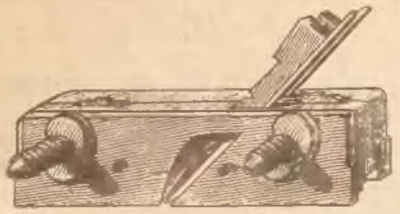
tak do meblowych jak i do budowlanych robót są:

Nr.	7191	7192	7193	7194	7195	7196	7197
cena	88	83	93	1·75	90	90	1·50ct.

7198	7199	7200	7201	7202	7203	7204	7205
1·40	1·40	80	1·40	1·05	1·40	95	1·90
9062	9063	9064	9065	9066	9067	9068	9069
1·80	1·80	1·10	1·80	1·40	1·00	1·49	1·80
9070	9071	9072	9073	9074	9075	9076	9077
1·95	1·10	80	1·10	1·60	1·45	90	1·60
		9078	9079				
		1.10	1.00 ct.				

Rysunki tych hybli na żądanie posyłam a dostarczam także w odmiennych wzorach wedle upodobania.

Hyble do obrabiania ram okiennych (*Kittfalzhobel*) składają się właściwie z dwóch hybli połączonych

ze sobą śrubami, celem normowania wzajemnej ich odległości od siebie. W trzech deseniach po zł. 1·95, a mianowicie:

Nr. 7227 kątnik i żłobkowiec.
Nr. 7228 kątnik i karnes.
Nr. 7229 kątnik i platka.

Krzywak równiacz (*Schlicht-Schiffhobel.*) Nr. 7232 szerokość 42 mm., cena 84 ct. do obrabiania powierzchni krzywych.

Krzywak gładzik (*Doppelschiffhobel.*) Nr. 7233 szerokość 42 mm. zł. 1.52 do tego samego celu.

HYBLE MALENKIE

dla stolarzy meblowych (rzadziej budowlanych) do robót t. z. szweifowanych są wszystkie a mianowicie:

Cena sztuki 45 ct.

Kątnik prosty Nr. 7234 szerokość 12 mm.
Żłobkowiec prosty Nr. 7235 7236 7237
szerokość 6 10 15
Żłobkowiec krzywy Nr. 7239 szerokość 6 mm.
Wałkowiec prosty N. 7238 szerokość 6 mm.
Wałkowiec krzywy Nr. 7240 szerokość 6 mm.
Kątnik prosty z podeszwą w łuk wygiętą Nr. 7241 szerokość 12 mm.

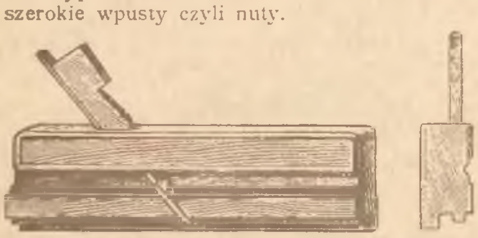
HYBLE
do wyrabiania rozmaitych połączeń drzewnych.

Wypustnik (*Federhobel.*) służy do robienia wyskakujących listewek (t. z. fedrów albo wypustów) wchodzących w odpowiednie zagłębienia (wpusty albo nuty) u drugiego kawałka drzewa. — Szczególnie potrzebny do robienia uli dzierzonów.

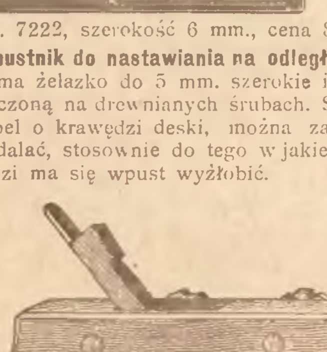
Nr. 7221, szerokości 6 mm., cena 88 ct.

Wpustnik (*Nuthhobel*) odpowiada powyższemu wypustnikowi i robi w drzewie 6 mm. szerokie wpusty czyli nuty.

Nr. 7222, szerokość 6 mm., cena 88 ct.

Wpustnik do nastawiania na odległość (*Glasnuthhobel*) ma żelazko do 5 mm. szerokie i ścianę (*Backe*) umieszczoną na drewnianych śrubach. Ścianą tą opiera się hybel o krawędzi deski, można zaś ją przybliżać lub oddalać, stosownie do tego w jakiej odległości od krawędzi ma się wpust wyżłobić.

Nr 7223 cena złr. 1 63.

Wypustnik do nastawiania na odległość (*Thürnuth-Hobel*) jest taki sam hybel jak poprzedni tylko ma żelazko do 10 mm. szerokie.

Nr. 7225 cena złr. 1.70.

Wypustnik do nastawiania na odległość i głębokość (*Glasnuth-Stellhobel*) ma prócz ściany na drewnianych śrubach do normowania odległości, także z drugiej strony ścianę ruchomą w kierunku pionowym, na śrubach

żelaznych, do normowania głębokości wpustów. Żelazko ma do 5 mm. szerokości.

Nr. 7224 cena złr. 2.

Wpustnik do nastawiania na odległość i głębokość (*Thürnuthhobel*) różni się od poprzedniego tylko tem, że ma żelazko 10 mm. szerokie.

Nr. 7226 cena złr. 2. 06

Wyżłabiacz (*Grundhobel*) służy do wyżłabiania i wyrównania dna wąskich i krótkich zagłębień, do których innym hyblem nie można się dostać n. p. przy robieniu zagłębień na listwy zasuwane. Nr. 7230 szerokość żelazka 10 mm. cena 66 ct.

Nr. 7231 szer. żelazka 13 mm. cena 72 ct.

Zasuwnik (*Gradhobel*) służy do wyrabiania listew i brzegów desek kształtu jaskółczego ogona t. z. szpongów (*Szwalbenschweif*).

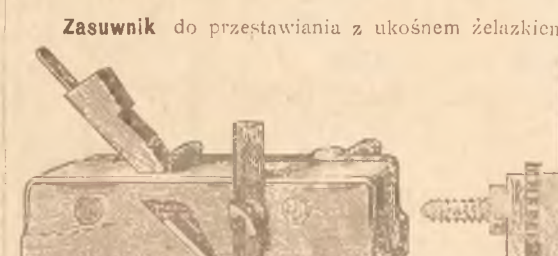
Nr.	7206	7207	7208	7209
szerokość	9	12	15	18
Cena	58		65 ct.	

Zasuwnik do przestawiania (*Stellgradhobel*) wyrabia szpongi dowolnej szerokości.

Nr. 8899, cena zł. 1 45.

Zasuwnik do przestawiania z ukośnem żelazkiem

i nożykiem (*Stellgradhobel m. Vorschneider*) do drzewa poprzecznego. Nr. 7210 cena zł. 2 05.

Zasuwnik z dalszem uzupełnieniem (*Stellgradhobel mit Vorschneider u. zwei Wänden*).

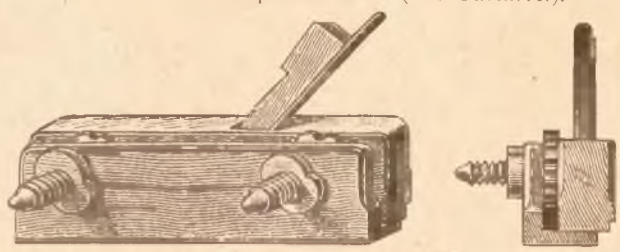
Nr. 7211, cena zł. 2 42.

Odsadnik (*Felzhobel*) ma za zadanie deskę na pewną szerokość od brzegu począwszy zhyblować czyli odsadzić. — Potrzebne to jest n. p. przy podłogach, zadęciach ściennych, drzwiach, ramach okiennych i t. d., aby nie było widać szpar między deskami obok przybijanymi.

Nr.	7212	7213
szerokość	21	27 mm.
		67 ct.

Odsadnik do przestawiania (*Stell-Falzhobel*).

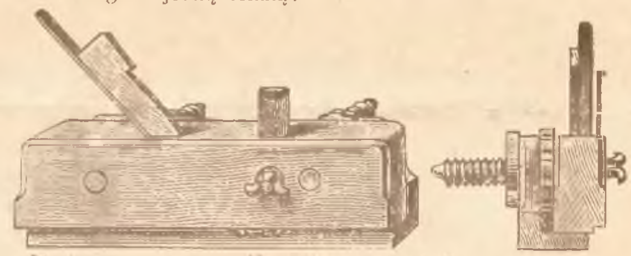
Nr. 7214, cena zł. 1·35.

Odsadnik z dwiema ścianami (*Stellfalzhobel mit*

zwei Wänden) do unormowania szerokości i głębokości odsadzenia. Nr. 7215 cena zł. 1·85.

Odsadnik do przestawiania ukośny z nożykiem (*Stellfalzhobel mit Verschneider*) do drzewa poprzecznego z jedną ścianą.

Nr. 7216, cena zł. 2.

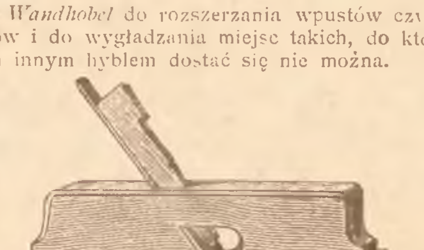
Hyble do poszczególnych celów.

Rückwandhobel do hyblowania brzegów wnęków tylnych przy szafach.

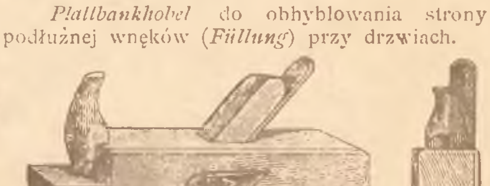
Nr. 7219, cena zł. 1.

Wandhobel do rozszerzania wpustów czyli nutów i do wygładzania miejsc takich, do których innym hyblem dostać się nie można.

Nr. 7220, cena zł. 1·15.

Plattbankhobel do obhyblowania strony podłużnej wnęków (*Füllung*) przy drzwiach.

Nr. 7217 cena złr. 1·35

Schräger Plattbankhobel zum Verstellen do regulowania szerokości przy obrabianiu wnęków z poprzecznej strony.

Nr. 7218 cena złr. 1. 90

Gaisfusshobel służy specyalnie do wyrabiania łamanych falców do ram okiennych, zabezpieczających zupełnie od przeciągu.

Nr. 7261 cena złr. 1. 40

Hybelki dla chłopczyków i dyletantów.

Równiacz (*Schlicht*) 185 cm. długi.
Nr. 3384 szerokość żelazka 33 mm. cena 58 ct.

Równiacz podwójny (*Doppelthobel*) 185 cm długi.
Nr. 3385 szerokość żelazka 33 mm. cena zł. 1·10.

Kątnik (*Gesimshobel*) 20 cm. długi.
Nr. 5654 szerokość żelazka 21 mm., cena 58 ct.

Żłobek (*Hohlkelhobel*) 16 cm. długi.
Nr. 5655 szerokość żelazka 12 mm., cena 56 ct.

Spust (*Rauhbankhobel*) 48 cm. długi z rękojeścią na prawą rękę i podwójnym żelazkiem 48 mm. szer.
Nr. 5656 cena złr. 2—

Krajnik (*Carnishobel*) 16 cm. długi z żelazkiem 15 mm. szerokiem.
Nr. 5657 po 56 ct.

Hybelki żelazne amerykańskie odznaczają się oryginalną ale praktyczną formą, mają doskonałe stalowe żelazka i są nadzwyczaj trwałe.

Nr.	Długość	Szerokość żelazka mm.	Cena
4941	9	25	50 ct.
4942	14	35	1 zł.

ŻELAZKA DO HYBLI

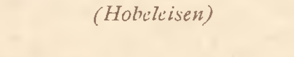
(*Hobeleisen*)

W artykule tym daję stanowczo pierwszeństwo wyrobowi austryackiemu a mianowicie: *„Wertheima“* obecnie *„D. Flir“* t. j. jego następcy i polecam żelazka tylko pierwszej jakości pod najwyraźniejszą gwarancyą za każdą sztukę.

Nie od rzeczy będzie zwrócić uwagę, że w handel starano się wprowadzić falsyfikaty powyższych żelazek z marką podobną podrobioną i dlatego przy zakupnie żelazek trzeba dobrze uważać, by firma na marce była wyraźnie wybitą.

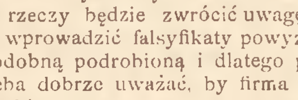
Żelazka „Wertheima“ mam na składzie następujące:

Drapacz (*Schropp*)

Nr. 2392
szerokość 27 30 33 mm.
Cena 26 ct.

Gładzik (*Schlicht*)

Nr. 2394

szerokość	33	36, 39, 42	45, 48	51, 54	60	66
Cena	27	34	37	48	52	100 ct.

Gładzik podwójny (*Doppelt*)

Nr. 2404

szer.	36 39 42	45 48	51 54	57 mm.
Cena	65	70	84	97 ct.

Gładzik z dziurą do klapy starej
Nr. 2412

szerokość	36 39	42 45 48	51 54	57 mm.
Cena	40	48	55	58 ct.

Zębiacz (*Zahn*)

Nr. 2420 szerokość 42 mm. Cena 48 ct.

Wpustnik (*Nuth*)

Nr. 2421

szerokość	3, 5, 7, 10, 12	15, 18 mm.
	30	38 ct.

Kątnik (*Gesims*)

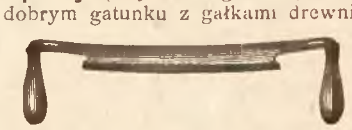
Nr. 2423 szerokość 27 mm. Cena 28 ct.

Prócz powyżej wymienionych żelazek oryginalnych „Wertheima“ są do nabycia o ile zapas wystarczy resztki z dawniejszych zapasów, wyrobu różnych fabryk i to po cenach bajecznie niskich t. j. za trzecią część cen powyższych.

Przy zamówieniu wystarczy podać „żelazko wysprzedażowe“.

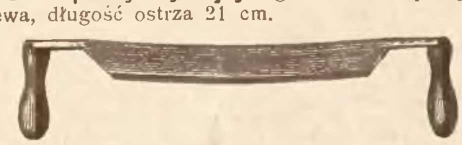
DODATKOWE NARZEDZIA
DO WYGŁADZANIA
POWIERZCHNI DRZEWA

Ośnik prosty (*Reifmesser gerader*) wklęśle szlifowany w dobrym gatunku z gałkami drewnianemi.

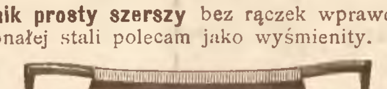
Nr.	Długość ostrza cm.	Cena złr.
6960	23	1·40
4722	21	1·40

Ośnik prosty zwyczajny z gałkami ze zwyczajnego drzewa, długość ostrza 21 cm.

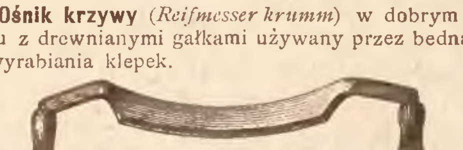
Nr. 8695 Cena 42 ct.

Ośnik prosty szerszy bez rączek wprawdzie, ale z doskonałej stali polecam jako wyśmienity.

Nr. 9098 długość ostrza 21 cm. Cena 1·50 złr.

Ośnik krzywy (*Reifmesser krumm*) w dobrym gatunku z drewnianymi gałkami używany przez bednarzy do wyrabiania klepek.

Nr. 6961 długość ostrza 22 cm. Cena 1·50 złr.

Ośnik krzywy z politurowanymi rączkami o długości ostrza 21 cm.
Nr. 7594 Cena 1·50 złr.

Drapacz (*Fassschaber*) jest to rodzaj ośnika krzywego, lecz więcej zwinięty z dwoma drewnianymi rączkami. Nr. 6962 Cena 1·10 złr.

***Ośnik mały** dla chłopczyków o długości ostrza $14\frac{1}{2}$ cm. z drewnianymi politurowanymi rączkami.
Nr. 5662 Cena 1·— złr.

Ośniki żelazne amerykańskie oddają doskonałe usługi w stolarstwie tym, którzy mają wprawę w ich używaniu. Konstrukcyę mają zupełnie taką samą jak hybelki amerykańskie t. j. mają żelazka, które się osobno ostrzy i w oprawie zapomocą odpowiedniej śruby osadza.

Na składzie znajdują się o ostrzu prostem lub wygiętem całej długości 25 cm.

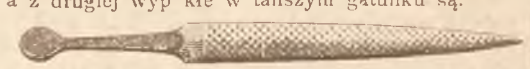
Nr. 8382 ostrze proste 53 mm. szerokie. Cena 1·10 złr.

Nr. 8383 ostrze wygięte 55 mm. szerokie. Cena 75 ct.

Ośniki o ostrzu prostem mają prócz tego śrubę do delikatnego regulowania grubości wiorów.

Raszple półokrągłe t. j. z jednej strony płaskie, a z drugiej wypukłe w tańszym gatunku są:

Nr.	8640	8641	8642
długość	16	21	26 ct.
Cena	15	20	25

Raszple słabo zaokrąglone z bardzo dobrej stali ząbione delikatniej jak zwyczajne.
Nr. 6911, długość 26 cm, cena 65 ct.

Raszple półokrągłe Fischera znaku »kotwica« w czterech wielkościach:

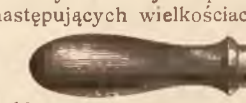
Nr.	9033	9034	9035	9036
długość	15	20	25	30 cm.
Cena	15	25	35	50 ct.

Pilniki półokrągłe jakkolwiek są właściwie do żelaza, to jednak używane są również przez stolarzy do drzewa, po raszpli i w terminologii stolarskiej są zwane **„Fajla“**.

Nr.	8979	8980	8981	8982	8983
długość ostrza	200	225	250	275	300 mm.
Cena	25	30	38	45	54 ct.

Rączki z masy drzewnej do powyższych pilników polecam w następujących wielkościach:

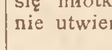
Długość	10	11	12	13	11	15 cm.
Cena	8	9	10	11	12	14 ct.

Rączki te znajdują czem raz to większe zastosowanie albowiem mają następujące zalety: są kształtne, lekkie i trwałe. Nie łamią się ani kłują jak drewniane. Są gładkie i elastyczne, skutkiem tego przyjemne do trzymania. Nie zsychają się i skówka metalowa z nich nie zlatuje.

Przy osadzaniu pilnika w rączce postępuje się następująco: kolec pilnika wkłada się w zrobione na to miejsce w rączce, następnie stawia się rączkę na jakiś przedmiot drewniany a w koniec pilnika uderza się młotkiem tak długo, dopóki pilnik w rączce się nie utwierdzi.

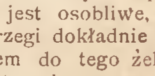
Cykliny stalowe (*Ziehklingen*) są to stalowe blaszki do gładzenia drzewa przed politurowaniem.

Ostrzenie ich jest osobliwe, albowiem najpierw szlifuje się ich brzegi dokładnie pod kątem prostym, a potem specyalnem do tego żelazkiem »stalką« zawodzi się t. z. drut podnosząc go na zewnątrz i tym drutem gładzi się powierzchnie drzewa.

Nr. 6873 prostokątne, cena 13 ct.

Cykliny z fabryki braci „Peugeot“ o znaku „Lew“
Nr. 1499 150×55 mm. Cena 20 ct.

Nr. 6874 cena 17 ct. mająca dłuższe boki proste, zaś w krótszych jeden wypukły do wygładzania

żłobków (*Hohlkel*) a drugi wklęsły do wałeczków (*Rundstab*).

Nr. 6875 formy do wygładzania różnych żłobków Cena 25 ct.

Papier szklany (*Glaspapier*) służy do ostatecznego wygładzania wyrobów drzewnych.

W zakupnie tego artykułu nie powinno się powodować oszczędnością, bo nietylko, że zły papier prędko się ściera, lecz nadto zabiera wiele drogiego czasu, z powodu, że nie chwyta drzewa. Najlepszy fabrykat, który polecam, poznać można po markach ochronnych na lewej stronie odbitych, a mianowicie na czterech rogach „Jelonek" (Hirschkafer).

Nr.	3368	3369	3370	3371
Nr. grub. piasku	1	2	3	4
Cena za 100 ark.	1·33	1·38	1·43	1·55 ct.

E. Narzędzia różne i artykuły pomocnicze.

Tygle do gotowania kleju (*Leimliegel*) z lanego żelaza na nóżkach podług figury zewnątrz lakierowane na czarno, wewnątrz biało emaliowane.

Nr.	5286	5287	5288	5289
objętość	3/16	3/8	3/4	1 litr.
Cena	20	30	35	45 ct.

Tygle patentowane (*Patent-Leimtiegel*) składają się z dwóch żelaznych naczyń; większe napełniania wodą do 1/3 objętości i wkłada się weń mniejszy, biało emaliowane. Ogień nie działa na klej bezpośrednio, lecz pośrednio przez warstwę wody, skutkiem czego jest, że klej nie może się przepalić i utrzymuje się długo w gorącym stanie.

Nr.	5290	5291	5292	5293
objętość	1/4	5/8	1	2¼ litr.
Cena	1·35	1·60	2·50	4·— złr.

* **Tygle amerykańskie** dla amatorów, patentowane

7388

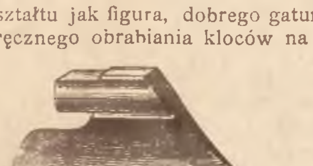
7389

Nr.	7388	7389
objętość	1/16	1/4 litr.
Cena	1·—	1·90 złr.

Nr. 7389 jest do spirytusu i na naczynie blaszane.

Nr. 7388 jest z lanego żelaza lakierowany wewnątrz i zewnątrz na kolor bronzu.

Topory kształtu jak figura, dobrego gatunku służą dla cieśli, do ręcznego obrabiania kloców na belki.

Nr.	6001	6002	6003	6004
Waga	1.85	2.05	2.30	2.05 kg.
Cena	2·—	2.50	3·—	2·50

Nr. 6004 są lewe, średniej wielkości.

Siekiery stelmachskie w doskonałym gatunku, podług figury na czarno zapalane.

Nr.	8601	8602	8603	8604	8605	8606
Waga	$^3/_4$	1	$1^1/_4$	$1^1/_2$	$1^3/_4$	2 kilo
Cena	1·55	1·90	2·15	2·60	3·15	3·50 złr.

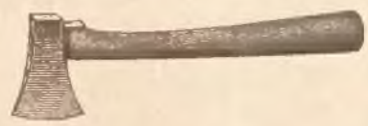
Tej samej formy pośledniejszego gatunku
Nr. 6716 waga 1 kilo, Cena 70 ct.

Tasak bednarski z rączką drewnianą na obu końcach okutą, na wskroś przez rączkę zanitowany.

Nr. 7050 Cena 1·80 złr.

Siekierki francuskie do obciesywania oprawne nadzwyczaj zgrabne i lekkie i z tego względu dla amatorów wygodne, zwłaszcza do przysposobienia drzewa dla tokarni.

Nr.	8774	8775
Cena	1 60	2·— złr.

Siekiery bez oprawy.

Nr. 6718 do użytku domowego, waga około 1 kilo Cena 55 ct.

Nr. 6717 większe do użytku lasowego, wagi do 2 kilo Cena 1·60 złr.

Kamienie okrągłe (toczydła) do wody, ze średniotwargego jednolitego piaskowca z dziurami graniastymi grubości od 5 do 10 cm., polecam ze składu w następujących wielkościach, licząc za kilogram 12 ct.

Nr.	1024	1025	1026	1027	1028	1029
średnica	21	24	32	37	42	48 cm.
waga około	4.50	6.50	11.—	16.—	24.—	34.— kilo

Toczydła małe dla szlifierzy i do potrzeb kuchennych bardzo drobno ziarniste z miękkiego białego piaskowca w dwóch wielkościach:

Nr.	1031	1032
średnica	16	18 cm.
sztuka	60	75 ct.

Toczydełka oprawne w żelaznej skrzyneczce z doskonałym kamieniem

Nr.	9116	9117	9118
średnica kamienia	15	17	20 cm.
Cena	2·20	2·50	3·50 złr.

Kamyczki do obciągania t. zw. marmurki, koloru niebiesko szarego do wody lub oliwy:

Nr.	1039	1038	1037
Cena	10	12	36 ct.

Kamyki podwójne tylko do oliwy z jednej strony niebiesko szare miękkie, z drugiej białe twarde, służą do obciągania narzędzi, ostrzenia brzytew, scyzoryków i t. p.

Nr.	1033	1034	1035	1036
Cena	36	40	45	50 ct.

Kamyki bawarskie t. zw. gładziki, (*Streich-Schalen*) w kawałkach podłużnych lub więcej graniastych, koloru siwego, do wody lub oliwy. — Są nieco droższe, ale też warte wyższej ceny, albowiem oddają stolarzowi wyśmienite usługi, gdyż na nich wykańcza on ostrzenie swych narzędzia.

Nr. 7835. długie 15—25 cm., w cenie od 40 ct. do 1 zł.

Młotki silne oprawne w żelazne łapki, z rączkami okrągłymi politurowanymi, rozszczepione tj. urządzone do wyjmowania gwoździ:

Nr.	2983	2982
długość rączki	21	24 cm.
Cena	45	60 ct.

Młotki stolarskie zwykłej formy, z bardzo dobrej stali, oprawne w rączki drewniane płaskie, bez łapek:

Nr.	8607	8608	8609
szerokość głowy	20	25	30 mm.
cena	47	58	70 ct.

Młotki do fornerowania (*Furnier-Hammer*) mają na jednym końcu zwykłą głowę, a drugi koniec mają spłaszczony i rozszerzony do przyciskania fornerów przy ich naklejaniu.

Nr. 8648 Cena 56 ct.

Młotki gusstalowe bez rączek jak figura

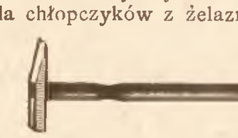

mniejsze: Nr.	7796	7797	7798	7799
waga	100	200	300	400 gramów.
sztukę	40	50	60	70 ct.

większe od Nr. 7800 do Nr. 7806 wagi od 45 deka do 130 deka liczę za kilogram 1 zł.

Przy zamówieniu proszę o podanie żądanej wagi.

***Młoteczki** małe z rączką drewnianą, okrągłą, politurowaną, dla chłopczyków z żelaznymi łapkami:

Nr.	6054	6055	6056
Cena	15	17	20 ct.

Knypel toczony mały (*Schlägel*) służy do pobijania dłutek przy wciskaniu tychże w drzewo. Uderzenie jego jest lżejsze niż młotka żelaznego przeto nie niszczy rączki i takowe mogą być nie okute; gdy przeciwnie cieśla, który musi bić ciężką siekierą w swoje dłutko, ma rączkę z obu stron okutą.

Nr. 5660, cena 50 ct.

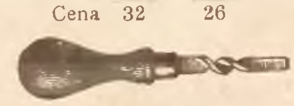
Śrubociągi silne z drewnianą politurowaną rączką, w której żelazko na wskroś jest osadzone i dobrze zanitowane że żelazkiem 12 cm. długiem a 11—13 mm. szerokiem.

Nr. 2974 cena 50 ct.

Podobne delikatniejsze z rączkami politurowanymi i mosiężnemi skówkami

Nr.	2976	2977
Cena	32	26

z dwoma ostrzami do odwracania stosownie do potrzeby jak figura

Nr.	2975	2978
Cena	22	30 ct.

Śrubociągi amerykańskie całe żelazne dają się zarazem w razie potrzeby używać jako klucze francuskie do odkręcania muterek o pewnej stałej wielkości.

Nr.	7028	7029
Cena	18	16 ct.

Nr. 7028 do muterek o 5 wielkościach.
Nr. 7029 do muterek o 2 wielkościach.

Śrubociągi całe z drutu tak samo polecenia godne jak opisane w Nr. 15 świderki całe z drutu są w trzech wielkościach:

Nr.	7911	7912	7913
długość	12	19	23 cm.
Cena	27	40	50 ct.

Rączka unikum amerykańska (*Werkzeugheft, Werkzeugbüchse*) jestto rączka żelazna wewnątrz pusta i mieszcząca w sobie rozmaite narzędzia jakoto: świderki, rozwiertaczy, szydła, śrubociągi i tp.; zapomocą odpowiedniego mechanizmu umocnia się w rączce potrzebne narzędzia i które się potem stosownie do potrzeby zmienia.

Nr. 4943 podług figury cena zł. 1.

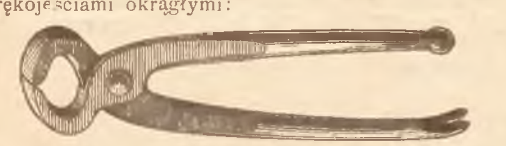
Rączka unikum drewniana polITurowana z okuciem metalowem

Nr. 4908 pa cena zł. 1·50.

Rączka unikum drewniana w doskonałym gatunku i eleganckiem wykończeniu z niklowem okuciem bardzo wygodna do ręki

Nr. 4944 cena zł. 2·50.

Obcęgi angielskie (*Beisszangen*) jak rycina silne z rękojeściami okrągłymi:

Nr.	8874	8875	8876	8877
długość	16	18½	21	26 cm.
Cena	50	65	85	1·40 ct.

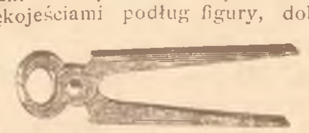
Obcęgi francuskie z fabryki »Peugeot Freres« znaku księżyc, najlepsze jakie ze składu polecić mogę do użytku domowego, do wyciągania gwoździ, obcinania drutu i t. d. Przez używanie nie wyszczerbiają się ani nie zaginają.

Nr.	1509	1510
długość	14	16 cm.
Cena	60	70 ct.

Obcęgi silne (*Kraftzangen*) są zupełnie podobne do poprzednich i mają rękojeści okrągłe. Używają ich przeważnie stolarze.

Nr. 6052 długość 34 cm. cena zł. 1 10.

Obcążki silne piłowane z płaskimi dla ręki wygodnymi rękojeściami podług figury, dobrze stalone

Nr.	2187	2188	2189	2190	2191
długość	12	14	22	24	26 cm.
Cena	30	40	72	90	110 ct.

Obcążki płaskie do drutu wyszczególniam tylko najbardziej wzięte.

a) większe, dla stolarzy, czarno zapalone

Nr.	8613	8623
długość	20	18½ cm.
Cena	100	45 ct.

b) mniejsze dla domowego użytku i amatorów na czarno zapalane:

Nr.	3948	3949
długość	12	14 cm.
Cena	30	37 ct.

lub czysto piłowane:

Nr.	7808	7809	7810
długość	9	11	13 cm.
Cena	15	13	21 ct.

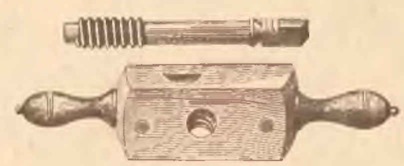
Przebijacz stalowy (*Nagellreiber*) jest to sztyft stalowy jak figura a służy bednarzom do robienia dziur w żelaznych obręczach celem ich zanitowania, a stolarzom do zagłębiania główek od gwoździ w drzewo, by nie wystawały. Potrzebne to jest, jeśli chcemy gwoździe kitem zakryć i tym sposobem je uniewidocznić, lub gdy przybitą gwoździami deskę chcemy hyblować.

Nr. 6979 różnej grubości po 18 ct.

Gwintarki do śrub drewnianych (*Holzschraubenschneider*) są to przyrządy, zapomocą których wyrzyna się gwint śrubowy dodatni lub ujemny, czyli wyrabia się śruby i osady do tychże. Aby zrobić śrubę, wytacza się wałek tej średnicy, wiele ma wynosić śruba wraz z gwintami a umocowawszy silnie w kliszczach, okręca się do koła niego gwintarką.

Trójkątny nożyk wycina we wałku gwinty, a wiory wychodzą przez odpowiedni otwór na zewnątrz.

Osadę robi się w ten sposób że w odpowiednim kawałku drzewa wierci się dziurę tej średnicy, jaką ma śruba bez gwintów (tj. sam wałek śrubowy) a potem świdrem, który jest obok gwintarki unaocznionym, wykrawuje się w tym otworze gwint ujemny.

System ich jest angielski, t. z. że świder ma postać próżnego walca i posiada dwa trójkątne nożyki.

Nr.	4121	4122	4123	4123	4125
Wyrabia śruby o średnicy wraz z gwintami	11	18	27	36	46 mm.
Cena	1·20	1·60	2·10	4·35	785 ct.

Gwintarki żelazne z fabryki »Peugeot Freres« doskonałej jakości

Nr.	8770	8071	8072	8073
	12	16	20	25 mm.
Cena	3·25	3·60	4·30	5·— zł.

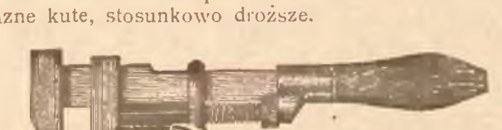
Tną drobniejsze gwinta niż poprzednie, a wałeczek, na którym mamy naciąć gwint musi być o 1 do 2 mm. cieniej otoczony niż wymiar podany.

***Kowadełko** na drewnianym postumencie, jak figura do rozmaitych potrzeb dla amatorów.

Nr. 8900, cena 1 zł.

Klucze francuskie są dla stolarzy tylko wyjątkowo potrzebne i dlatego wspominam na tem miejscu tylko o kluczach najtańszych amerykańskich z drewnianymi rączkami, do mniej forsownych robót, jakkolwiek na składzie posiadam także klucze całe żelazne kute, stosunkowo droższe.

Klucze amerykańskie przedstawione ryciną wystarczają na potrzeby amatorów a także stolarzy, a że są bardzo tanie, przeto każdy może się w nie zaopatrzyć.

Nr.	4939	4940
długość	20	25 cm.
Cena	90	1·20 ct.

GARNITURY, KASETY i SZAFKI

z narzędziami dla dziatek i amatorów.

Już przy opisywaniu narzędzi stolarskich oznaczyłem gwiazdką (*) te, które się nadają dla młodzieży i amatorów, aby umożliwić łatwy wybór, lecz obecnie podaję kompletne zestawienia dla tych którzy niechcą zadawać sobie trudu i samemu garnitur układać a co najważniejsze chcą mieć do nich odpowiedną szkatułkę by je utrzymać w porządku. Najtańsze są garnitury na ładnych kartonach:

5411

5410

Nr. 5410 za cenę zł. 1·20 składane z narzędzi dla dziatek, zaś Nr. 5411 w cenie zł. 1·80 dla starszych chłopczyków do robót piłeczkowych.

Następnie są na składzie:

Nr. 7560 po zł. 4·— mające najpotrzebniejsze narzędzia domowe: młotek, obcęgi, śrubociąg, dłuto silne, świderek i piłeczkę. Narzędzia te są zawieszone na deszczółce prostopadłej do przybicia na ścianę. U dołu są jeszcze trzy przedziały zrobione na gwoździki, haczyki i tp. drobiazgi.

Nr. 7559 jest taki sam garnitur lecz większy i kosztuje zł. 6·20.

Szafka ścienna do użytku amatorów lub dla domu Nr. 7567 w cenie zł. 9·— posiada następujące narzędzia: hybel podwójny, młotek żelazny i drewniany, obcęgi, kleszczyki płaskie, dłutka do otwierania skrzyń i drugi do drzewa, raszplę, miarę, śrubociąg, dwa świderki, kątownik, piłkę.

Szafka ścienna większa Nr. 7564 po zł. 18·50 zawiera oprócz powyższych narzędzi jeszcze: korbę żelazną ze świderkami, nożyk, siekierkę, cyrkiel, ryneczkę na klej, pędzel, pilnik, dwa dłutka oraz i dwie szufladki na gwoździe i drobne narzędzia

Obydwie szafki są polITurowane, na zamek okute, urządzone do postawienia na stół lub do zawieszenia na ścianę; przedstawiają się bardzo okazale, dlatego też na podarunek chętnie kupowane bywają.

Kasetki z narzędziami: polecam z fabryki wiedeńskiej Weissa:

Nr.	3389	3390	3391	3392	3393
ilość narzęd.	10	12	18	15	20 cm.
Cena	4·—	4·60	7·—	8·—	10·50 zł.

Pierwsze trzy są dla młodzieży, następne dwa dla amatorów z narzędziami większych rozmiarów — wszystkie w doskonałym gatunku do użytku przysposobione.

Z tej samej fabryki kasetki z narzędziami do robót piłeczkowych są

Nr.	3394	3395	3396
ilość narzędzi	10	12	18 sztuk
Cena	5·60	6·80	10·80 zł.

KONIEC.

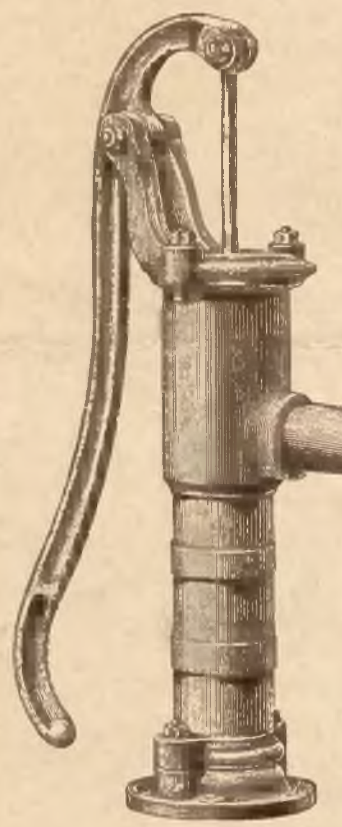
Pompy żelazne.

(Wyciąg z głównego cennika na pompy.)

Zastosowanie tych pomp jest bardzo obszerne lecz tylko w tych razach, gdy głębokość studni nie przewyższa 7 metrów.

Numer	Wydatność	Rury kute odpowiednie	Kompletna z rurą 6 mtr.
5751	27 litrów	32 mm. światła	zł. 24·—
5752	34 „	32 „ „	„ 2[illegible]·50
5753	42 „	38 „ „	„ 30·—
5754	52 „	38 „ „	„ 33·—
5755	73 „	51 „ „	„ 45·—

Ceny pomp z rurami podane są do studni 6 metrów głębokiej, gdy potrzebna jest pompa do studni 7 mtr. głębokości, dodać należy stosowną wartość rury 1 mtr. długości, jeżeli jest studnia płytszą to odciąga się wartość nadliczbowej długości rury. Kosz dolny z klapą jest objęty ceną.

Części składowe tych pomp spajają się ze sobą zapomocą śrub na mutry; przeto może każdy, chociaż nie fachowy, z łatwością rozebrać dla oczyszczenia lub potrzebnej wymiany zużytych części.

Wentyl w tłoku jest metalowy a uszczelnienie powoduje pierścień skórzany, łatwy do wymiany, i ten tylko przy tych pompach zużywa się, nie zaś cholewa.

Zamiast drewnianej stosownej, graniastej podstawy 60—70 cm. wysokiej, którą w cenie 4 do 5 złr. z okuciem dostarczam, polecam także za dopłatą złr. 8 odpowiednią żelazną podstawę.

Ze względu, że każdą żelazną pompę należy przeciw zamarznięciu dobrze ochronić, polecam do pomp powyższych obicie do całej pompy z daszkiem, tak urządzone, że wystaje tylko dźwignia i rura z odpowiednemi drzwiczkami dla olejenia pompy.

Główny cennik na pompy żelazne „Wiadomosci“ Nr. 9. posyłam na żądanie.

Piły.

Aby udowodnić jak bardzo trzeba uważać na marki przy kupowaniu towaru, oraz że jedna i ta sama fabryka wyrabia towar lepszy i gorszy przytaczam ceny pił lasowych sprowadzonych z tej samej fabryki, a różniąca się między sobą bardzo gatunkiem.

Nr.	9132	9133	9134
Całą długość	126	142	158
Szerokość na środku	11½	12	14 cm.
Cena	1·—	1·35	1·65 złr.

Nr.	9135
Cała długość	135 cm.
Szerokość na środku	12½ cm.
Cena	1·25 złr.

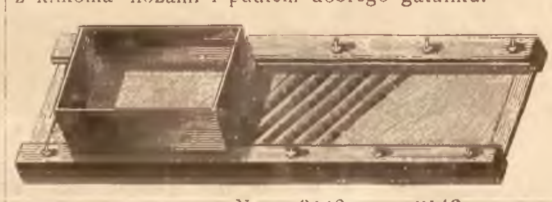
Powyższe dwa gatunki pił nie są ze stali angielskiej, lecz dobrze wykończone i polerowane a mają znak:

Ta sama fabryka zaopatruje wyroby lepsze znakiem odmiennym poniżej uwidocznionym i z tego gatunku sprowadzam na skład piły z kolcami jak Nr. 9135

Nr.	9130	9131
Cała długość	142	158 cm.
Szerokość na środku	15	16½ cm.
Cena	2·25	2.75 złr.

Szatkownice do kapusty

są obecnie na sezonie więc polecam tylko większe z kilkoma nożami i pudłem dobrego gatunku.

Nr.	9142	9143
Wymiary ramy drewnianej	74×27½	71×27½
Ilość noży	3	4
Długość nożów	32	32 cm.
Cena	5	6 złr.

Krzyże żelazne.

Mówiąc o tym artykule, który jest godłem naszej religii nadmienić wypada, że krzyże znajdują się tu i ówdzie po handlach żydowskich. Do handlu krzyżami wzięli się żydzi w czasach nowszych dopiero, dawniej bowiem sami odciągali się od pośrednictwa w tym artykule, uważając to za rzecz przez własną ich religię im wzbronioną. Z czasem mniejszy wzgląd na przepisy swej religii a chciwość zarobku usunęły skropuł a ponieważ przeszkód nienapotkali żadnych, zabrali się żydzi do handlu krzyżem a na odwrót niebaczność ze strony kupujących, dopełniła reszty. — Tak być nie powinno, bo to ubliża wizerunkowi Zbawiciela i obraża chrześciańskie nasze uczucia. Krzyż to nasza wyłączna własność, której nie powinny kalać niegodne ręce. — Otóż, aby w tym kierunku coś dobrego zdziałać, aby położyć tamę dalszemu nieposzanowaniu krzyża, zwracam uwagę na konieczność nabywania krzyżów świętych tylko w sklepach chrześciańskich. Wydaję dlatego cennik i rozsyłam go po całym kraju; odpowiednie rysunki, objaśniają wszystko. Dość już złego! Jakżeto smutno wygląda ohydny targ o godło Zbawiciela z ludźmi, których przodkowie Go zamordowali. — Nadto, ustanawiam premię, a mianowicie dla każdego kupującego u mnie krzyż, zaprenumeruję czasopismo społeczne *„Naród“*. Kupiony krzyż, godło pod którem powinniśmy się łączyć, obok pilnego czytania powyższej gazety, która walczy z wrogami chrześciaństwa spowoduje trwalsze węzły między nami i obrzydzi każdemu chęć nabycia tego godła z rąk niewiernych. *„Naród“ uczy i otwiera nam oczy na zle, jakie od żydów nas spotyka, zachęca do jedności, utrwala w miłości Boga i Ojczyzny — należy więc pismo takie popierać i rozszerzać.* — Nie przemawia tu ze mnie nienawiść do żydów, uczucia tego wcale ku nim nie żywię, a staję tylko w obronie zranionych wewnętrznych naszych chrześciańskich uczuć, chcę przyczynić się do wykorzenienia zła, które się tak bardzo w śród nas zagnieździło. Uczciwość uszanować potrafimy, ale jej wśród żydów coraz mniej, więc nieuczciwość niech wychodzi na światło dzienne, niech ginie „wielki spryt“ żydowski wyzyskujący wszystkich, a nawet pozwalający dla miłego grosza dotykać czczonych przez nas, a przez nich pogardzone i oplwane przedmioty. Dzięki temu „sprytowi“ ciągną żydzi niemiłosierne ze wszystkiego zyski, o jakich kupiec chrześcianin, nigdy nawet nie pomyśli. Zasadą uczciwego »kupca jest« stała cena dla wszystkich a jeśli czyni różnicę, to ta nie przekracza 10% tj. 10 ct. na 1 złr., nigdy jednak uczciwy kupiec nie odważyłby się za ten sam towar wziąć od jednego 1 złr., od drugiego kupującego natomiast 1 złr. i kilkadziesiąt centów, jak się to bardziej niż często u żydów praktykuje. Kupujmy więc wszystko tylko u chrześcian a zwłaszcza krzyże, to godło naszej religii. Szanowna publiczność, kupująca krzyże w moim sklepie, oprócz tego, że rzetelnie i uczciwie obsłużoną zostanie, otrzymuje jak to już wyżej powiedziałem jako premię *„Naród“*, zaprenumerowany dla nich przezemnie stosownie do ceny krzyża na czas dłuższy lub krótszy — najmniej jednak na przeciąg 3 miesięcy. *„Naród“* wszystkim przypadnie do gustu, bo popiera to co godne, uczciwe i dobre!

Cennik na krzyże prawdziwem złotem złocone.

Nr.	Cena krzyża	Cena napisu złoconego	Cena napisu lanego (wypukły
1	złr. 3.40	złr. 1.—	złr. 3.50
2	„ 4.50	„ 1.—	„ 3.—
3	„ 5.70	„ 1.—	„ 4.—
4	„ 5.—	„ 1.—	„ 3.50
5	„ 6.20	„ 1.—	„ 3.50
6	„ 7 40	„ 1.—	„ —
7	„ 8.—	„ 1.50	„ —
8	„ 8.—	„ 1.50	„ —
9	„ 8.—	„ 1.50	„ 4.—
10	„ 8.50	„ 1.50	„ 4.—
11	„ 12.—	„ 1.50	„ 5.—
12	„ 6.80	„ 1.50	„ 4.—
13	„ 9.40	„ 1.50	„ 4.50
14	„ 9.—	„ 1.50	„ 4.—
15	„ 11.50	„ 1.50	„ 4.50
16	„ 9.70	„ 1.50	„ 4.—
17	„ 12.—	„ 2.—	„ 4.50
18	„ 11.—	„ 2.	„ 5.—
19	„ 10.50	„ 1.80	„ 4.50
20	„ 11.40	„ 1.20	„ 3.50
21	„ 9 70	„ 1.50	„ 4.50
22	„ 14.—	„ 1.50	„ 4.50
23	„ 15.—	„ 2.—	„ 5.—
24	„ 14.—	„ 2.—	„ 5.—

Korpusy Chrystusa ze śrubami i tabliczką „INRI“

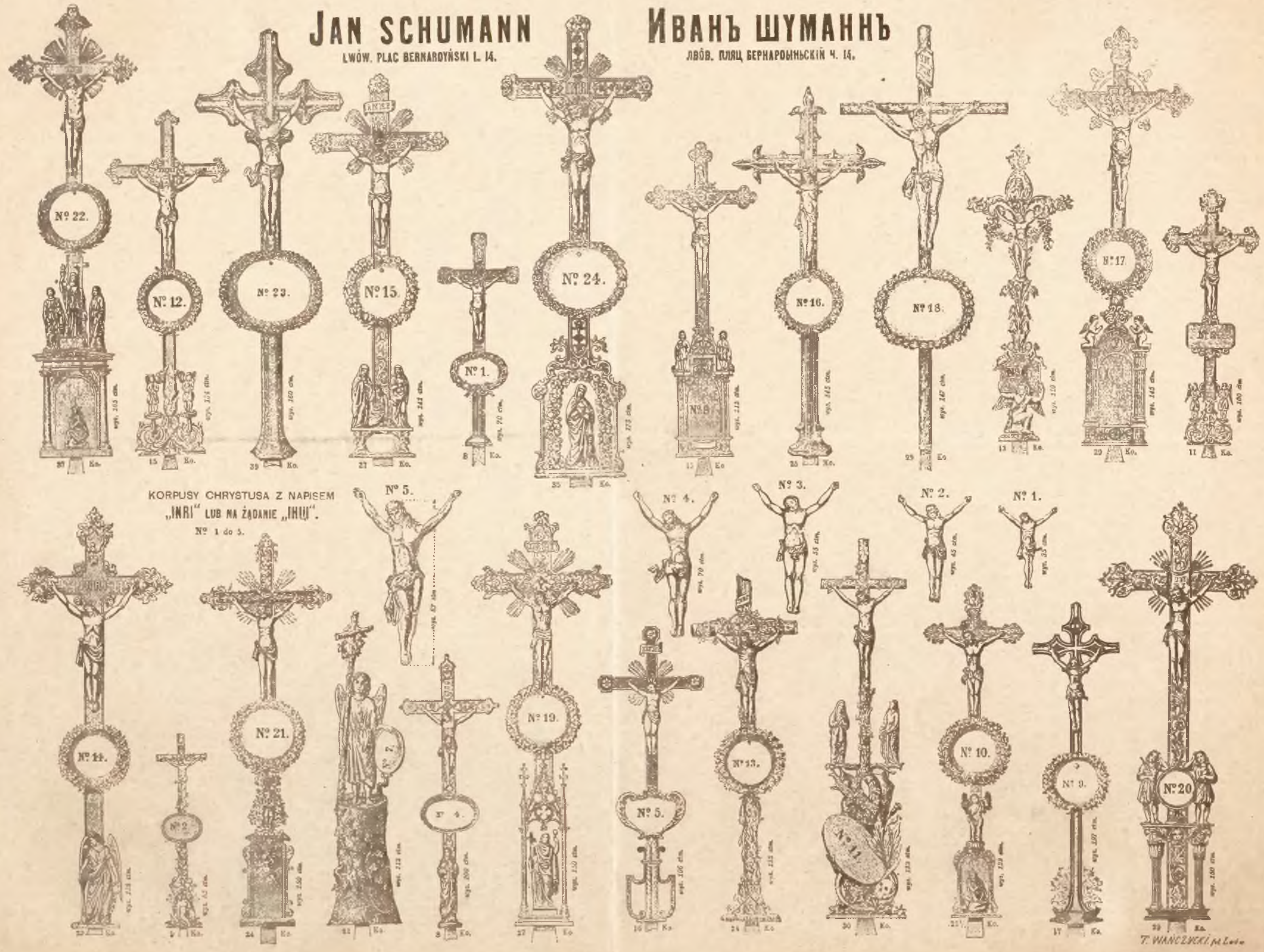
Nr.	1	2	3	4	5
Czarno lakier. złr.	2.—	3.—	4.50	8.—	10.—
Złocony „	4.—	5.50	6.70	11.—	15.—
Natural. kolor. „	2.50	3.50	5.—	9.—	13.—

JAN SCHUMANN

LWÓW. PLAC BERNARDYŃSKI L. 14.

ИВАНЪ ШУМАННЪ

ЛЬВОВ. ПЛЯЦ БЕРНАРДЫНЬСКІЙ Ч. 14.

Wydawca i odpowiedzialny za redakcyę: **Jan Schumann.**

Z drukarni: **Z. Golloba.**